

СТИВЪН КИНГ

БАБА

Превод от английски: Мария Парушева, —

chitanka.info

Майката на Джордж отиде до вратата, поколеба се малко, върна се и разроши косата му.

— Не искам да се тревожиш — каза тя. — Всичко ще бъде добре. И баба ти също.

— Разбира се, всичко ще е наред. Кажи на Бъди да го раздава мразокръвно.

— Моля?

Джордж се усмихна.

— Да се държи хладнокръвно.

— О, много смешно. — Тя отвърна на усмивката му с разсеяна усмивка, насочена в шест посоки едновременно. Джордж, сигурен ли си...

— Всичко ще бъде добре.

Сигурен ли си какво? Сигурен ли си, че не те е страх да останеш сам с баба? Това ли щеше да попита тя?

Ако това беше въпросът, отговорът щеше да е не. Все пак той вече не беше на шест години, както когато бяха дошли в Мейн да се грижат за баба и той плачеше от ужас, когато баба протягаше тежките си ръце към него от белия пластмасов стол, който винаги миришеше на пържените яйца, които тя винаги ядеше и мекия, приятен прах, който майката на Джордж втриваше в отпуснатата ѝ, сбръчкана кожа. Тя протягаше слоново-белите си ръце, искаше той да се приближи до нея и да бъде прегърнат от това огромно, тежко, старо, слоново-бяло тяло. Бъди се бе доближил до нея, беше прегърнат в сляпата прегръдка на баба, и Бъди беше оживял... но Бъди беше две години по-голям.

Сега Бъди си беше счупил крака и беше в болницата в Люистън.

— Имаш телефонния номер на доктора, ако нещо не е в ред. Което, надявам се няма да стане. Ясно?

— Разбира се — каза той и преглътна нещо сухо в гърлото си. Усмихна се. Дали усмивката се получи добре?

Разбира се. Разбира се, че се получи. Той вече не се плашеше от баба. В края на краищата той вече не беше на шест. Мама отиваше да види Бъди в болницата, а той щеше да остане тук и да го раздава хладнокръвно, ще остане малко с баба. Няма проблеми.

Мама пак отиде до вратата, пак се поколеба, пак се върна, с онази разсеяна усмивка, насочена в шест посоки едновременно.

— Ако се събуди и поиска чая си...

— Зная — каза Джордж, виждайки колко изплашена и разтревожена е тя под разсеяната си усмивка. Тя се тревожеше за Бъди, Бъди и неговите тъпи уроци по езда. Инструкторът се беше обадил и беше казал, че Бъди се ударил по време на състезанията и първия момент, когато Джордж бе разбрал за това (той току-що се бе върнал от училище и ядеше бисквити с чаша какао) бе, когато майка му хлъцна смешно, и каза: Ударил? Бъди? Лошо ли?

— Всичко знам, мамо. Всичко ми е ясно. Набих си го в главата. Никакво шубе. Хайде, върви.

— Ти си добро момче, Джордж. Не се страхувай. Нали вече не с плашиш от баба?

— Ах-ах — каза Джордж. Усмивна се. Усмивката му май се получи добре, усмивка на човек, който го раздава хладнокръвно, никакво шубе, набил си е всичко в главата, усмивката на човек, който определено вече не е на шест.

Той преглътна. Страхотна усмивка, но зад нея, дълбоко в тъмнината зад усмивката, гърлото му беше пресъхнало. Имаше чувството, че гърлото му е облепено с вата.

— Кажи на Бъди, че съжалявам, дето си е счупил крака.

— Ще му кажа — каза тя и пак отиде до вратата. Следобедното слънце косо надничаше през прозореца. — Добре, че направихме спортна застраховка, Джорджи. Не знам какво щяхме да правим, ако нямахме.

— Кажи му, че се надявам да им е разклатил фамилията.

Тя пак се усмивна разсеяно, една жена, навършила скоро петдесетте, с двама късно родени синове, един на тринадесет, един на единадесет и без мъж. Този път тя отвори вратата и студеният шепот на октомври нахлу през вратата.

— И помни, доктор Арлиндър...

— Разбира се — каза той. — По-добре тръгвай, че ще му оправят крака, преди да стигнеш.

— Тя сигурно през цялото време ще спи — каза мама. — Обичам те, Джорджи. Ти си добър син. — И при тези думи затвори вратата.

Джордж отиде до прозореца и я проследи с поглед, докато тя бързаше към стария Додж модел '69, който гореше прекалено много бензин и масло, тършувайки в чантата си за ключовете. Сега, когато бе излязла от къщата и не знаеше, че Джордж я наблюдава, разсеяната

усмивка изчезна и тя изглеждаше само разсеяна — разсеяна и страхотно разтревожена за Бъди. Джордж се почувства кофти. Той не хабеше такива чувства за Бъди, който обичаше да го поваля на земята и да му сяда отгоре с колене върху раменете и да го тупа с една лъжица по челото, докато направо го подлуди (Бъди наричаше това изтезание с лъжица на китаеца-езичник и се смееше като луд, понякога дори докато Джорджи заплаче), Бъди който понякога му правеше „иглички“, докато по ръката на Джордж не се появяха мънички капчици кръв, върху порите, като роса върху тревата, Бъди, който го бе изслушал с разбиране, докато Джордж шепнеше една нощ в тъмнината на спалнята им, че харесва Хедър МакАрд, и който на другия ден тичаше из училищния двор крещейки: ДЖОРДЖ И ХЕДЪР ГОРЕ НА ДЪРВОТО, ХЕЙ ЦУНИ-ГУНИ МОТО-ТАКАМОТО! ЛЮБОВ ПОСЛЕ СВАТБА ТАКА Е ЗА ВСИЧКИ, ЕТО ИДВА ХЕДЪР С БЕБЕШКА КОЛИЧКА! като заблудена кола на пожарната команда. Големите братя, като Бъди, не се залежаваха дълго със счупен крак, но Джордж определено се надяваше, че в този период ще има малко мир. Чакай да те видя как ще ми приложиш изтезанието с лъжица на китаеца-езичник, с един крак в гипс, Бъди. Разбира се, дечко — ВСЕКИ ден.

Доджът излезе на заден до пътя, спря, когато майка му се огледа в двете посоки да не би да минава нещо, въпреки че беше излишно, оттук никога нищо не минаваше. В продължение на три километра майка му щеше да кара по горски път с изровени коловози и дървени мостчета, чак тогава щеше да стигне до асфалта, а оттам до Люистън оставаха още двадесет и седем километра. Тя излезе със заден на пътя и отпътува. За няколко секунди във въздуха на ясения октомврийски следобед увисна прах, после започна да се уталожва.

Той беше сам в къщата.

С баба.

Преглътна.

Хей! Никакво шубе! Ще го раздаваш хладнокръвно нали така?

— Така — каза Джордж с тих глас и прекоси малката потънала в слънце кухня. Той бе русоляво, хубаво момче с лунички, напръскани по носа и бузите и добро, дяволито пламъче в тъмносивите очи.

Нещастиято бе сполетяло Бъди, по време на шампионата на Лигата по езда на 5-ти октомври. Отборът на Джордж, те бяха по-малки и им викаха пикльовци, бе отпаднал от шампионата още първия

ден, преди две съботи (Какви бебета само! бе извикал екзалтирано Бъди, когато Джордж напусна разплакан терена. Какви КУТРЕТА!)... а сега Бъди си беше счупил крака. Ако мама не беше толкова разтревожена и изплашена, Джордж щеше направо да се радва.

На стената имаше телефон, а до него имаше табло за съобщения, на което висеше флумастер. В горния ъгъл на таблото имаше една весела баба, с розови бузи, с бяла коса, вдигната на кокче, бабакартинка, която сочеше към таблото. От устата на тази селска бабичка излизаше един от онези балони, дето ги има в комиксите и тя казваше „ЗАПОМНИ ТОВА, СИНКО!“ на дъската, с разлетия почерк на майка му беше написано Доктор Алриндър, 681-4330. Мама не беше написала номера днес, защото трябваше да иде при Бъди. Той беше там почти от три седмици, защото баба пак имаше „пристъпи“.

Джордж вдигна слушалката на телефона и заслуша:

— ...и аз й казах: „Мейбъл, ако той се отнася така към теб...“

Пак остави слушалката. Хенриета Дод. Хенриета непрекъснато говореше по телефона и ако беше следобед, човек можеше да чуе сапунените сериали да се въртят някъде зад нея. Една вечер, след като бе изпила чаша вино с баба (откакто тя пак започна да има пристъпи, доктор Арлиндър каза, че баба не бива повече да пие вино на вечеря, така, че и мама престана — Джордж съжаляваше, защото виното караше майка му да си киска и да разказва истории за времето, когато е била момиче), тогава мама каза, че всеки път, когато Хенриета Дод си отвори устата, оттам се изсипват вътрешностите й. Бъди и Джордж диво се разсмяха, а мама сложи ръка на устата си и каза НИКОГА на никого не казвайте, какво съм казала, и тогава и тя се разсмя. Седяха и тримата около масата за вечеря и се смееха и накрая врявата събуди баба, която спеше все повече и повече и тя започна да вика Рут! Рут! РУУУУТ! с нейния висок кавгаджийски глас и мама спря да се смее и отиде в стаята й.

Днес Хенриета Дод можеше да си говори колкото си иска, ако питаша Джордж. Той просто искаше да провери дали телефонът работи. Преди две седмици имаше страшна буря и оттогава той понякога изключваше.

Той пак се улови, че гледа веселата баба от картинката и се зачуди какво ли е да имаш такава баба. Неговата баба беше огромна и дебела и сляпа. Свръхнапрежението я бе направило и сенилна.

Понякога, когато имаше „пристъп“ тя обикновено (мама така казваше) „се държеше като Татарин“, викаше хора, които не бяха там, водеше разговори с празното пространство, мърмореше странни думи без смисъл. Последния път, когато се държеше така, мама бе пребледняла, бе влязла вътре и ѝ бе казала да млъкне, да млъкне, да млъкне! Джордж си спомняше този случай много добре, не толкова защото това бе първият път, когато мама всъщност се разкрещя на баба, а защото на другия ден някой откри, че Брезовото гробище на пътя Мейпъл Шугър е било нападнато от вандали — имаше съборени надгробни камъни, бяха сринати входните врати, още от деветнадесети век, а един или два от гробовете бяха разкопани или нещо такова. Осквернено бе думата, която Директорът бе употребил на другия ден, когато бе събрал всички осмокласници и държа лекция за зловредните бели или за това, как нещата просто не са смешни. Когато си отиваха в къщи същата вечер, Джордж бе попитал Бъди какво значи осквернен, а Бъди каза, че това означава да се копаят гробове, да се пикае върху ковчезите, но Джордж не повярва... освен ако не беше късно. И тъмно.

Когато имаше „пристъп“, баба беше шумна, но обикновено просто си лежеше в леглото, както правеше непрекъснато от три години насам и носеше гумирани гащи памперси за възрастни под фланелената си нощница, лицето ѝ нарязано от бразди и бръчки, очите ѝ пусти и слепи — избелели сини ириса, плаващи в жълтеещото бяло на очите ѝ.

Отначало баба не бе съвсем сляпа. Но ослепяваше и трябваше по един човек да я държи от всяка страна, за да прекоси със ситни стъпки от миришещия на яйца и пудра бял пластмасов стол до леглото си или да иде до банята. По това време преди пет години, тя тежеше доста над стотте.

Тя бе протегнала ръце и Бъди, който тогава беше осем годишен, бе отишъл при нея. Джордж се бе дръпнал назад. И се бе разплакал.

Но сега не ме е страх, каза си той, движейки се из кухнята в своите кецове. Въобще не ме е страх. Тя е просто една стара жена, която понякога има „пристъпи“.

Той напълни чайника с вода и го сложи върху студения котлон. Извади чаена чаша и постави в нея едно пакетче със специалния билков чай на баба. В случай, че се събуди и поиска чаша чай. Той се молеше като луд това да не стане, защото в такъв случай, трябваше да

повдигне облегалката на болничното легло, да седне до нея и да ѝ дава глътка по глътка, да гледа как беззъбата ѝ уста се свива над ръба на чашата, да чува сърбащите звуци, с които тя поглъщаше чая и той потъваше в усойните ѝ, умиращи вътрешности. Понякога тя се свличаше странично в леглото и човек трябваше да я издърпа отново и плътта ѝ беше мека, някак отпусната, люлееше се, сякаш бе пълна с гореща вода, слепите ѝ очи те поглеждаха...

Джордж облиза устните си и пак отиде към кухненската маса. Последната му бисквита и половин чаша какао стояха там, но той повече не ги искаше. Погледна учебниците си без ентузиазъм.

Трябваше да отиде да я види как е. Не му се искаше.

Преглътна и пак му се стори, че гърлото му е обвито отвътре с вата.

Не се плаша от баба, помисли си той. Ако тя протегне ръце, ще отида до нея и ще я оставя да ме прегърне, защото тя е просто една стара жена. Тя е стара и затова има пристъпи. Това е всичко. Да я оставя да ме прегърне, без да плача. Точно като Бъди.

Той прекоси тясното антре пред стаята на баба, с лице, свито като за неприятно лекарство, здраво стиснати устни, толкова здраво, че изглеждаха бели. Той надникна и я видя да лежи, с жълто-бялата ѝ коса, пръсната около нея като ореол. Тя спеше с отворена беззъба уста, гърдите ѝ се повдигаха под завивката така бавно, че човек едва различаваше, че тя диша и трябваше да я наблюдава известно време, за да се увери, че не е мъртва.

О, Боже, какво ще правя, ако тя умре, докато мама е в болницата?
Няма да умре. Няма да умре.

Да, обаче ако умре?

Няма да умре, така че спри да се държиш като пале.

Едната жълта, сякаш разтопена ръка на баба се задвижи по завивката, дългите ѝ нокти задрачиха по нея. Джордж бързо се дръпна, сърцето му биеше лудо.

Хладнокръвно бе, тъпако, нали се разбрахме? Съвсем хладнокръвно.

Той се върна в кухнята, за да види дали майка му бе излязла преди час или може би преди час и половина — ако беше второто, значи можеше да започне да се надява да си дойде сравнително скоро. Погледна часовника и с удивление установи, че не бяха минали още и

двадесет минути. Мама още не би могла да е стигнала до града, какво остава да се връща. Той смътно дочуваше бръмченето на хладилника и електрическият часовник. Шумоленето на следобедния бриз край ъглите на къщата. И тогава — на границата на доловимото — лекото, стържещо суркане на кожа по плат... Сбръчканата, восъчна ръка на баба се движи по завивката.

Той започна да се моли на един дъх:

Моляте Господи дано не се събуди докато не се върне мама за Бога Амин

Той седна, довърши бисквитата, и си изпи какаото. Помисли си дали да не си пусне телевизора и да погледа нещо, но се страхуваше шума да не събуди баба и оня висок, кавгаджийски, нетърпящ възражение глас да не започне да вика РУУУУУТ! РУТ! ДОНЕСИ МИ ЧАЯ! ЧАЙ!! РУУУУУТ!

Той облиза със сух език още по-сухите си устни и си каза да не се държи като кутре. Тя бе една стара, болна жена която си лежи в леглото, не можеше да стане и да му направи нещо, тя бе на осемдесет и три години и нямаше да умре точно днес следобед.

Джордж пак прекоси кухнята и вдигна телефона.

— ...същия ден! А тя дори е знаела, че е женен! Кори, да знаеш как ги мразя тези евтини пачаври, дето се мислят толкова умни! Така че казах...

Джордж се досети, че Хенриета говори с Кора Саймърд. Хенриета висеше на телефона по-голямата част от следобедите от един до шест първо с „Надеждата на Райън“, след това „Един живот да изживееш“, после „Всички мои деца“, после „Откакто свят светува“ и след това „В търсене на утрешния ден“ и след това един Господ знае какво друго се въртеше някъде зад нея, а Кора Саймърд бе нейната най-вярна телефонна приятелка и те говореха най-много за това 1) кой организира купон и какво ще се сервира, 2) евтините малки пачаври, 3) какво са казали на разни хора в: 3-а) магазина Грейндж, 3-б) месечния църковен панаир, 3-в) залата за бинго.

— ...че ако още веднъж я видя там, вероятно ще изпълня гражданския си дълг и ще извикам...

Той пак постави слушалката на вилката. Те с Бъди се подиграваха на Кора, когато минаваха край къщата ѝ, както правеха и другите деца — тя беше дебела и отпусната клюкарка и те пееха: Кора-

Кора от Мора-Мора изяде кучешко лайно и поиска още едно! и ако мама знаеше това, щеше да ги убие, но сега Джордж се радваше, че те с Хенриета Дод си говорят по телефона. Ако искаха можеха да си говорят цял следобед. Във всеки случай той нямаше нищо против Кора. Веднъж той бе паднал пред къщата ѝ и си беше ожулил коляното — Бъди го бе гонил — и Кора сложи анкерпласт на ожуленото място, даде им по една бисквита, като не спираше да говори. Много се засрами, че бе викал стихотворението за кучешкото лайно и другите работи.

Джордж прекоси до бюфета и си взе книгата. Поддържа я малко, после пак я остави. Той вече бе прочел всички разкази, въпреки че нямаше месец, откакто бяха започнали училище. Той четеше по-добре от Бъди, въпреки че Бъди бе по-добър в спорта. Известно време няма да е по-добър, помисли си той, моментно развеселен, не ако е със счупен крак.

Взе си учебника по история, седна на кухненската маса и започна да чете за това как Корнуолис предал своя меч в града Йорк. Не можеше да се съсредоточи. Той се изправи и пак прекоси тясното антре. Жълтата ръка беше неподвижна. Баба спеше, лицето ѝ очертаваше сивкав кръг на възглавницата, едно умиращо слънце, което бе обградено от дивото жълтеникаво-бяло сияние на косата ѝ. На Джордж тя не му приличаше на човек, който е стар и се готви да умре, тя не му изглеждаше спокойна, като залез на слънцето. Тя приличаше на луда...

(опасно луда)

...да, добре, и опасна — като древна мечка, която може да е запазила в лапите си сила за още една последна схватка.

Джордж си спомняше добре как те бяха дошли в Касъл Рок, за да се грижат за баба, когато дядо умря. До този момент мама бе работила в Стратфордската перачница в Стратфорд, Кънектикът. Дядо беше три или четири години по-млад от баба, по професия дърводелец и бе работил до деня на самата си смърт. Беше умрял от инфаркт.

Още тогава баба бе започнала да показва признаци на сенилност и да има „пристъпи“. Баба винаги е била истинско изпитание за своето семейство. Тя бе вулканична жена, преподавала в училище в продължение на петнадесет години, между периода, когато е раждала бебета и влизала в схватки с конгрегационалистката църква, в която

ходели с Дядо и деветте си деца. Мама казваше, че баба и дядо напуснали църквата приблизително по същото време, когато баба решила да се откаже от учителстването, но веднъж, преди около година, когато леля Фло беше дошла на гости от Солт Лейк Сити, където живееше, Джордж и Бъди подслушваха, докато майка им и леля им си говореха чуха съвсем различна история. Дядо и баба били изритани от църквата, а баба била уволнена от работа, защото тя направила нещо погрешно. Нещо, свързано с книги. Защо и как е можело човек да бъде изгонен от работа и изритан от църквата само заради книги, Джордж не разбираше и когато те с Бъди пропълзяха в двойното си легло под стрехата, Джордж зададе въпроса.

Разни книги има, Сеньор Ел-Глупидо, прошепна Бъди.

Да, ама какви разни?

Отде да знам? Заспивай!

Тишина. Джордж продължи да разсъждава.

Бъди?

Какво! Раздразнено просъскване.

Защо мама ни каза, че баба напуснала църквата и работата си?

Защото това е тайна, като скелет в килера, затова! Сега лягай и заспивай!

Но той тогава не заспа, дълго не заспа. Очите му бяха вперени в килера, смътно очертан на лунната светлина и той все си мислеше какво ли ще прави, ако вратата се отвори и открие вътре скелет, ухилен с гробовните си зъби, пусти като езера очни ябълки и ребра като клетка на папагал. Бялата лунна светлина се плъзгаше по още по-белите кости. Дали щеше да изкрещи? Какво искаше да каже Бъди, скелет в килера? Какво общо имаха скелетите с книгите? Най-накрая той бе заспал и без да знае бе сънувал, че отново е на шест и баба протяга ръце и слепите ѝ очи го търсят. Пискливият ѝ, кавгаджийски глас казваше: Къде е малкият, Рут? Защо плаче? Аз само искам да го сложа в килера... със скелета.

Джордж се бе блъскал над тези въпроси дълго-дълго и накрая, месец след като леля Фло си бе заминала, той отиде при майка си и ѝ каза, че е чул какво са си говорили с леля Фло. Тогава вече знаеше какво значи скелет в килера, защото бе попитал госпожа Редънбейкър в училище. Тя каза, че това означава, че в семейството има някакъв позор, а позор е нещо, което кара хората да говорят много. Така както

Кора Саймърд говори много ли? бе попитал Джордж госпожа Редънбейкър и лицето на госпожа Редънбейкър бе добило странно изражение, устните ѝ бяха потреперили и тя бе казала:

Това не е много хубаво от твоя страна, Джордж, но... да, нещо такова.

Когато той бе попитал мама, лицето ѝ бе станало съвсем неподвижно, ръцете ѝ бяха замрели върху широкия кръг на картите от пасианса, който редеше.

Мислиш ли, че това е хубаво, Джордж? Вие с брат ти да не би да имате навик да подслушвате?

Джордж, който тогава беше само на девет години, наведе глава.

Ние харесваме леля Фло, мамо. Просто искахме да я послушаме още малко. Това бе истината.

Това идея на Бъди ли беше?

Негова беше, но Джордж нямаше намерение да ѝ каже това. Не искаше да върви с извита назад глава, което можеше да му се случи, ако Бъди разбере, че той се е разприказвал.

Не, моя.

Мама поседя мълчаливо доста време, после пак започна да подрежда картите си.

Може би е време да знаете, каза тя. Предполагам, че да се лъже е по-лошо, отколкото да се подслушва, а ние всички лъжем децата си относно баба. Предполагам, че и себе си лъжем. По-голямата част от времето. После изведнъж тя се разприказва с внезапна, зловна горчивина, която бе като киселина, която цвърчеше между зъбите ѝ — той усети, че думите ѝ са така нажежени, че щяха да го изгорят по лицето, ако не беше се дръпнал. Освен мен. Аз трябва да живея с нея, така че не мога да си позволя лукса да лъжа.

Така майка му разказа как след като баба и дядо се оженили, имали бебе, което се родило мъртво, и година по-късно имали още едно бебе, и то също се родило мъртво, и докторът казал на баба, че тя никога няма да може да износи едно дете и ще продължи да има деца, които ще се раждат мъртви или ще умират, още щом вдишат въздух. Това щяло да продължи, казал ѝ докторът, докато някое от тях не умряло в нея, преди тялото ѝ да може да го изхвърли и то ще се разложи в нея и ще я убие. Това ѝ казал докторът, е след дълго започнали книгите.

Книги за това как се раждали бебетата?

Но мама не каза — може би не искаше да каже — какви са били тези книги, или пък откъде ги е взела баба, или как е научила за тях. Баба пак забременяла и този път бебето не се родило мъртво, нито пък умряло при поемането на първата глътка въздух. Този път бебето било добре и това беше чичото на Джордж — Ларсън. След това баба продължила да забременява и да ражда бебета. Веднъж, мама каза, че дядо се опитал да я накара да изхвърли книгите и да видят дали могат без тях (може би си е помислил, че ако не могат, те вече са имали достатъчно пискала, така че нямаше да е чак толкова важно), но баба не се съгласила. Джордж попита майка си защо и тя отговори: „Мисля, че дотогава притежаването на книгите бе станало за нея толкова важно, колкото и раждането на бебетата“.

— Това не го разбирам — беше казал Джордж.

— Е — каза майката на Джордж — и аз не съм много сигурна, че го разбирам... не забравяй, че съм била много малка. Сигурна съм само, че тези книги я бяха омагьосали. Тя каза, че този въпрос няма да се обсъжда повече и наистина той повече не бе обсъждан. Защото в нашето семейство баба ти вземаше решенията.

Джордж рязко затвори учебника си по история. Погледна часовника и видя, че приближава пет часа. Стомахът му тихо се обаждаше. Изведнъж той осъзна с нещо много близо до ужас, че ако мама не се върне до шест часа, баба ще се събуди и ще започне да вика да й занесат вечерята. Мама бе забравила да му даде инструкции за това, сигурно защото бе разтревожена за крака на Бъди. Той реши, че ще може да приготви на баба една от специалните ѝ замразени вечери. Те бяха специални, защото баба бе на специална, безсолна диета. Освен това тя имаше хиляда различни хапчета.

Що се отнася до него, той щеше да си стопли снощните макарони със сирене. Ако ги залееше с повечко кетчуп, щеше да стане много добре.

Той извади макароните със сиренето от хладилника, пресипа ги с лъжица в една тенджерата и сложи тенджерата на съседния котлон до чайника, който продължаваше да чака, в случай че баба се събуди и поиска това, което тя понякога наричаше „чашка чайка“. Джордж тръгна да си налее чаша мляко, спря и пак вдигна телефона.

— ...не повярвах на очите си, когато... — гласът на Хенриета Дод замлъкна и после кресна: — Кой непрекъснато подслушва тази линия? Много бих искала да зная!

Джордж бързо остави слушалката на вилката, лицето му гореше.

Тя не знае, че си ти, глупи. На тази линия има шест телефонни поста.

Все едно, подслушването беше лошо нещо, дори когато човек просто искаше да чуе нечий глас, когато е сам вкъщи, ако не се смята баба, дебелилото нещо, което спеше в болничното легло в съседната стая. Дори когато изглеждаше почти необходимо да се чуе още един човешки глас, защото майка ти е в Люистън и скоро ще се стъмни и баба е в другата стая и баба прилича

(о, да прилича)

на мечка, която може да е запазила в лапите си сила за още една последна схватка.

Джордж отиде и си наля мляко.

Самата мама се родила през 1930, последвана от леля Фло през 1932 и тогава чичо Франклин през 1934. Чичо Франклин умрял през 1948, от спукан апандисит и мама понякога плачеше като се сетеше и носеше снимката му. Тя бе обичала Франк най-много от братята и сестрите си и каза, че е не е трябвало да умира така от перитонит. Каза, че Господ направил мръсен номер като взел Франк.

Джордж погледна през прозореца над умивалника. Сега светлината бе още по-златиста, ниско над хълма. Сянката на навеса отзад се простираше по протежение на цялата морава. Ако Бъди не беше счупил тъпия си крак, сега мама щеше да е тук, щеше да приготвя чили или нещо друго (плюс безсолната вечеря на баба) и щяха да си говорят и да се смеят и може би по-късно щяха да изиграят един джин.

Джордж запали лампата в кухнята, въпреки че още не бе достатъчно тъмно за лампа. Тогава включи макароните на две. Мислите му все се връщаха към баба, седнала в белия си пластмасов стол като голям дебел червей с рокля, приличната ѝ на нимб коса, разпръсната във всички шантави посоки по раменете на розовата ѝ найлонова роба протегнала ръце към него, а той се дърпа назад към мама и реве.

Кажи му да дойде, Рут. Искам да го прегърна.

Той е малко изплашен, мамо. Остави го известно време и ще дойде.

Но и майка му звучеше изплашено.

Изплашена? Мама?

Джордж спря и се замисли. Беше ли истина? Бъди казваше, че паметта може да ти играе номера. Тя наистина ли бе звучала изплашено? Да. Така беше.

Гласът на баба, който се повиши властно:

Не глези момчето, Рут! Изпрати го тук. Искам да го прегърна.

Не, той плаче.

И когато баба свали тежките си ръце, от които плътта висеше на огромни, прилични на тесто късове, на устните ѝ се появи лукава, старческа усмивка и тя каза:

Той наистина ли прилича на Франклин, Рут? Помня ти ми каза, че се бил метнал на Франк.

Бавно Джордж разбърка макароните със сирене и кетчуп. Досега не беше си припомнял случката толкова ясно. Може би тишината го бе накарала да си припомни. Тишината и това, че беше сам с баба.

Така баба имала бебета и преподавала в училище, и лекарите били съвсем сащисани, а дядо се занимавал с дърводелство и се замогвал все повече и повече, намирайки си работа дори в дълбините на голямата депресия и накрая хората започнали да говорят, каза мама.

Какво казвали те? попита Джордж.

Нищо важно, каза мама, но изведнъж със замах събра картите си. Казвали, че баба ти и дядо ти са прекалено големи късметлии за обикновени хора. Това казвали. И точно тогава намерили книгите.

Мама не каза повече за това, освен че училищното настоятелство намерило няколко от тях, а един нает човек намерил още. Имало голям скандал. Баба и дядо се преместили в Бъкстън и това било всичко.

Децата пораснали и имали свои деца, станали едни на други лели и чичовци, мама се оженила и се преместила в Ню Йорк с татко (когото Джордж не можеше дори да си спомни). Родил се Бъди и те се преместили в Статфърд и през 1968 се родил Джордж, а през 1971 татко бил блъснат и убит от един пияница, който трябвало да иде в затвора.

Когато дядо получил инфаркта, имало много писма напред-назад между лелите и чичовците. Не искали да изпратят старицата в старчески дом. И тя самата не искала да иде в дом. Ако баба не искала да направи нещо такова, било по-добре да се съобразят с желанията ѝ. Старата жена искала да иде при един от тях и да изживее остатъка от дните си с това дете. Но те всички били женени и нито един от съпрузите и съпругите не искал да дели дома си със сенилна и понякога неприятна старица. Всички били женени, с изключение на Рут.

Писмата летели напред-назад и майката на Джордж се предала. Напуснала работа и дошла в Мейн, за да се грижи за старата. Останалите събрали пари и купили малка къщичка в покрайнините на Касъл Вю, където цените на имотите били ниски. Всеки месец ѝ изпращали чек, за да се грижи за старата жена и за момчетата си.

Всъщност стана така, че братята ми и сестрите ми ме превърнаха в изполичарка, Джордж си спомни, че тя бе казала това веднъж и той не беше сигурен какво точно значи това, но тя го бе казала с горчивина, сякаш бе някаква шега, която не беше се получила много добре и бе заседнала в гърлото ѝ като кост. Джордж знаеше (защото Бъди му бе казал), че мама се съгласила, защото всички от голямото разпръснато семейство я убеждавали, че баба в никакъв случай няма да изкара дълго. Тя имаше твърде много болезки — високо кръвно, уремично натравяне, пълнота, сърцебиене — така, че няма да изкара дълго. Ще бъде някъде към осем месеца, бяха казали всички — и леля Фло и леля Стефани и чичо Джордж (на когото Джордж бе кръстен). Най-много година. Но бяха минали пет години и Джордж би казал, че тя изкара доста дълго.

Тя бе изкарала доста дълго, добре. Като мечка в зимен сън, очакваща... какво?

(ти най-добре се оправяш с нея Рут, ти знаеш как да я накараш да млъкне)

Джордж, който бе тръгнал към хладилника да прочете инструкциите на специалната безсолна замразена вечеря за баба, изведнъж спря. Спря и изстина. Откъде беше дошло това? Този глас, който говореше в главата му?

Изведнъж по корема и по гърдите му полазиха тръпки. Той бръкна под ризата и попипа едното зърно на гърдите си. Беше твърдо

като речен камък и той бързо отдръпна ръката си.

Чичо Джордж. Чичо му, който му беше адаш, който работеше в Спери-Ранд в Ню Йорк. Това бе неговия глас. Той бе казал това, когато бе дошъл със семейството си за Коледа преди две — не, три години.

Сега, когато е сенилна тя е по-опасна.

Джордж, тихо. Момчетата са някъде наоколо.

Джордж стоеше до хладилника, с една ръка на хромираната дръжка, мислеше, припомняше си, гледаше навън в падащия мрак. Този ден Бъди го нямаше. Бъди вече беше навън, защото Бъди искаше по-хубавата шейна, ето защо. Отиваха да се спускат от хълма на Джо Кеймбър, а другата шейна бе с извита шина. Затова Бъди беше навън, а Джордж беше вътре, тършуваше в кашона с чорапи и ботуши в антрето, търсеше два еднакви дебели чорапа и каква вина имаше той, че майка му и чичо му говореха в кухнята? Джордж смяташе, че няма вина. Да не би Джордж да беше виновен, за това, че Господ не беше го оглушил в този момент, или поради невъзможност да приложи тази крайна мярка, защо не бе преместил разговора някъде другаде из къщата? Джордж не смяташе, че той е виновен за това. Както майка му бе изтъквала на няколко пъти (обикновено след една-две чаши вино), понякога господ правеше мръсни номера.

Разбираш какво искам да кажа, каза чичо Джордж.

Жена му и трите му дъщери бяха отишли в Гейтс Фолс, за да напазаруват някои неща в последния момент, и чичо Джордж беше доста пийнал, също като пияницата, който трябвало да иде в затвора. Джордж усещаше това по начина, по който чичо му заваляше думите.

Помниш какво стана с Франклин, когато й се опря.

Тихо, Джордж, или ще ти наля останалата бира в умивалника!

Е, тя не искаше да го направи. Просто й се изплъзна от устата. Перитонитът...

Джордж, мълчи!

Може би, помисли си Джордж смътно, Бог не е единственият, който прави мръсни номера.

Сега той разкъса обръча на тези стари спомени, погледна във фризера и взе една от замразените вечери за баба. Телешко. С грах от

едната страна. Трябваше предварително да се загрее фурната и след това да се пече в продължение на четиридесет минути на 180 градуса. Лесно. Той бе готов. Чаят бе готов на печката, ако баба го поискаше. Можеше да направи чай, а можеше да подготви и бърза вечеря, ако баба се събудеше и се развикаше, че иска вечерята си. Чай или вечеря, той бе готов. Телефонът на доктор Арлиндър, ако има нещо спешно. Всичко бе под контрол. Какво имаше да се тревожи толкова?

Досега никога не бяха го оставяли сам с баба, затова се тревожеше.

Изпрати момчето, Рут. Изпрати го при мен.

Не, той плаче.

Сега тя е по-опасна... разбираш, какво искам да кажа.

Ние всички лъжем децата си относно баба.

Нито той, нито Бъди. Никой от тях не бе оставян сам с баба. Досега.

Изведнъж устата на Джордж пресъхна. Отиде до умивалника и пийна вода. Чувстваше се... странно. Тези мисли. Тези спомени. Защо сега мозъкът му ги изваждаше на повърхността?

Чувстваше се така, сякаш някой бе струпал пред него парченца от мозайка, а той не можеше да ги подреди. А може би беше добре, че не може да ги подреди, защото завършената картина можеше да е някак, страшна. Можеше...

От другата стая, където баба изживяваше всичките си дни и нощи, изведнъж се надигна задавен, гъгнец, гъргорещ звук.

Джордж пое дълбоко дъх, със свистене. Той се обърна към стаята на баба и откри, че обувките му са плътно залепнали за линолеума на пода. Сърцето му бе като остро желязо в гърдите. Очите му бяха станали толкова големи че щяха да изскочат. Вървете, каза той на краката си, а краката му отдадоха чест и казаха Съвсем не, господине!

Преди баба никога не беше издавала такива звуци.

Преди баба никога не беше издавала такива звуци!

Пак се надигна, онзи задавен звук, стана по-нисък, заприлича на жуженето на насекомо и накрая съвсем замря. Джордж успя да се раздвижи най-накрая. Погледна към антрето, което разделяше кухнята от стаята на баба. Прекоси го и надникна в стаята с туптящо сърце. Сега гърлото му бе задръстено с вата, беше невъзможно да преглътне.

Баба продължаваше да си спи, това бе първата му мисъл. Това е бил само някакъв странен звук, в края на краищата. Сигурно тя издаваше такива звуци, докато те с Бъди бяха на училище. Просто изхъркване. Баба си беше добре. Спеше си.

Това беше първата му мисъл. После забеляза, че жълтата ръка, която беше на завивката, сега висеше отпуснато отстрани на леглото, дългите нокти почти, но не съвсем, докосваха пода. И устата ѝ беше отворена, сбръчкана и вдлъбната като отвор, издълбан в изгнил плод.

Страхливо, колебливо, Джордж се приближи до нея. Той остана до леглото дълго, гледаше я, без да смее да я докосне. Едва доловимото повдигане и отпускане на завивката изглеждаше така, сякаш бе спряло.

Изглеждаше.

Това бе ключовата дума. Изглеждаше.

Но това е само, защото си вампирясал, Джорджи. Ти просто се държиш като Сеньор Ел-Глупидо, както казва Бъди — това е игра. Мозъкът ти си играе игрички с очите ти, тя си диша съвсем добре, тя...

— Бабо? — каза той, а от гърлото му излезе само шепот. Той се покашля и подскочи назад, изплашен от звука. Но гласът му бе малко по-висок. — Бабо? Искаш ли си сега чая? Бабо?

Нищо. Очите бяха затворени.

Устата беше отворена.

Ръката висеше.

Навън залязващото слънце грееше червено-златно сред дърветата.

Сега той я видя в цялата ѝ пълнота. Видя я с детински свободния поглед на неоформеното, неузряло съзнание, не тук, не сега, не в леглото, а седнала на пластмасовия си стол, с протегнати ръце, лицето ѝ едновременно глупаво и триумфиращо. Улови се, че си припомня един от „пристъпите“, когато баба започна да вика, сякаш на чужд език — Гиаагин! Гиаагин! Хастур дегрин Йос-сот-от! — и мама ги бе пратила навън, беше изкрещяла на Бъди „Излез!“, когато той се бе спрял в антрето да си търси ръкавиците и бе погледнал през рамото си, той така се изплаши, защото майка им никога не им беше крещяла, и те бяха излезли заедно на алеята и стояха там, без да говорят, с ръце, натъпкани на топло в джобовете, чудеха се какво става.

По-късно майка им ги повика на вечеря, сякаш нищо не беше се случило.

(ти най-добре се оправяш с нея Рут, ти знаеш как да я накараш да млъкне)

Оттогава Джордж не беше си припомнял този „пристъп“, до днес. Чак сега, като гледаше баба, която спеше така странно в сгъваемото си болнично легло, той си спомни, че на другия ден бяха научили, че госпожа Харман, която живееше нагоре по улицата и понякога идваше да види баба, е умряла в съня си същата нощ.

„Пристъпите“ на баба.

Пристъпи.

Но се смяташе, че и вещиците понякога имат пристъпи, в такива моменти те правеха магиите си. Нали това ги правеше вещици? Отровни ябълки. Принцове и крастави жаби. Къщички от сладкиши и шоколад. Абракадабра. Пристъпи и магии.

Разпръснати парченца от непозната мозайка, които са се разлетели из мозъка на Джордж, сякаш от някаква магия.

Магия, помисли си Джордж и изпъшка.

Каква бе картината? Баба, разбира се, това бе баба и нейните книги, баба, която бяха изгонили от града, баба, която не бе могла да има бебета и после пък бе могла, баба, която бяха изгонили и от църквата, както и от града. Картината бе баба, жълта и дебела и сбръчкана като охлюв, беззъбата ѝ уста свита в хлътнала усмивка, избелелите ѝ слепи очи някак хитри и лукави, на главата си имаше черна, конусообразна шапка, напръскана със сребърни звезди и блестящи Вавилонски полумесеци, в краката ѝ дебнеха черни котки, с очи жълти като урина, миришеше на свинско и на слепота, на свинско и на изгоряло, древни звезди и свещи, тъмни като земята, в която се полагат ковчези. Чу думи, четени от древните книги, и всяка дума бе като надгробен камък, всяко изречение бе като крипта, изровена сред костите на гробището, всеки параграф като кошмарна катафалка, която отнася умрелите от чума на мястото за изгаряне. Очите му бяха очите на дете и в този момент те се отвориха широко и с изненада откриха значението на мрака.

Баба е била вещица, също като Злата Вещица от Магьосникът от Оз. И сега беше мъртва.

Този гъгнеш звук, помисли си Джордж с нарастващ ужас. Този гъгнеш, хъркащ звук е бил... смъртно изхъркване.

— Бабо? — прошепна той и лудо си помисли: Дин-дан, злата вещица е мъртва.

Никакъв отговор. Той сви ръката си в шепа пред устата на баба. Не се усещаше никакво движение на въздуха. Беше мъртвешки спокойно, без вятър в платната и никакво движение зад кила. Част от ужаса му започна да отстъпва и Джордж се опита да мисли. Спомни си как чичо Фред го бе учил да си наплюнчи пръста, за да провери посоката на вятъра, и сега си наплюнчи цялата длан и я постави пред устата на баба. Пак нищо.

Тръгна към телефона, за да се обади на доктор Арлиндър и после се спря. Представи си, че се обадеше на доктора, а после се окажеше, че тя съвсем не е мъртва? Тогава сигурно щеше да изглежда голям глупак. Да ѝ провери пулса.

Той се спря на вратата и със съмнение се вгледа в поклащащата се ръка. Ръкава на бабината нощница се беше повдигнал и се виждаше китката ѝ. Веднъж, след една лекарска визита, когато сестрата бе притиснала китката му палец, за да му измери пулса, Джордж бе опитал сам и не бе напилал нищо. Дотолкова, доколкото неговите неопитни пръсти можеха да усетят, той беше мъртъв.

Освен това той не искаше да... ами... да пипа баба. Дори да беше мъртва. Особено, ако беше мъртва.

Джордж застана на входа, гледаше ту неподвижното тяло на баба на леглото, ту телефона на стената до телефонния номер на доктор Арлиндър, ту отново пак баба. Той просто трябваше да се обади. Той щеше... да вземе огледало!

Разбира се, когато човек диша пред огледало, то се замъглява. Веднъж в един филм бе видял как един доктор проверява по този начин един изпаднал в безсъзнание човек. Към стаята на баба имаше баня и Джордж забърза към нея и взе малкото бабино огледалце. От едната страна бе обикновено, от другата бе увеличително, така че се виждаха косъмчетата за отскубване и други такива работи. Джордж го отнесе до леглото на баба и го доближи от едната страна, докато то почти се докосна до зейналата уста на баба. Държа го така, докато преброи до шестдесет, като през цялото време наблюдаваше баба. Нищо не се промени. Той бе сигурен, че тя е мъртва, още преди да отдели огледалцето от устата ѝ и да погледне повърхността, която бе съвсем чиста, незамъглена. Баба беше мъртва.

Джордж усети с облекчение и известна изненада, че сега можеше да му бъде мъчно за нея. Може да е била вещица. Може да не е била. Може само да си е мислила, че е вещица. Както и да е било, сега тя беше мъртва. Той разбра с разсъдливостта на възрастен, че въпросите на конкретната реалност не ставаха маловажни, но ставаха не толкова жизнено необходими, когато по тях се разсъждаваше в присъствието на тленни останки. Той осъзна това с разсъдливостта на възрастен и го прие с облекчението на възрастен. Това бе мимолетна следа, отпечатък от подкова, в съзнанието му. Така са всички детски възприятия на възрастен. Едва в по-късните години детето осъзнава, че се е създавало, че е било оформяно от случайни преживявания, всичко, което остава в мига, отвъд следата, е горчивият дъх на барут, който пали идеите, отвъд определени години на детето.

Той върна огледалото в банята, после прекоси стаята ѝ и хвърли поглед към тялото, минавайки край него. Залязващото слънце бе осветило старото мъртво лице с варварски оранжево-червени цветове и Джордж бързо извърна глава.

Той мина през коридорчето и прекоси кухнята, за да стигне до телефона, решен да свърши всичко, както трябва. В главата си вече се виждаше как е натрупал определени точки пред Бъди. Когато Бъди започнеше да го дразни, той просто щеше да каже: Аз бях съвсем сам, когато баба умря и направих всичко точно както трябва.

Да се обади на доктор Арлиндър, това беше първо. Ще му се обади и ще му каже „Баба ми току-що почина. Бихте ли ми казали какво да правя? Да я завия ли или нещо такова?“

Не.

„Мисля, че баба току-що почина.“

Да. Това беше по-добре. И без това никой не смяташе, че едно малко дете знае нещо, така че това беше по-добре. Ами това:

„До голяма степен съм сигурен, че баба ми току-що умря...“

Разбира се! Това беше най-добро от всички.

После щеше да каже за огледалцето и смъртното изхъркване и така натагък. И докторът щеше да дойде веднага и след като прегледаше баба, щеше да каже: „Обявявам те за мъртва, бабо“, а след това щеше да каже на Джордж „Ти се държа съвсем хладнокръвно в тежка ситуация, Джордж. Искам да те поздравя“. И Джордж щеше да каже съответно нещо скромно.

Джордж погледна към телефонния номер на доктор Арлиндър и пое дълбоко дъх, преди да грабне телефона. Сърцето му биеше учестено, но онова болезнено чувство за остро желязо в гърдите, бе изчезнало. Баба бе умряла. Най-лошото се беше случило, но някак не беше толкова страшно като да се чака да ревне на мама да ѝ донесе чая.

Телефонът не работеше.

Той се заслуша в тишината, а устата му продължаваше да е готова да произнесе думите: Извинете, госпожице Дод, на телефона е Джордж Брукнър и ще трябва да повикам доктора за моята баба. Никакви гласове. Никакъв сигнал. Мъртва тишина. Като мъртвата тишина там в леглото.

Баба е...

...е...

(или тя е)

Баба лежи съвсем хладнокръвно.

Пак настръхна, болезнено и сковаващо. Очите му се спряха на огнеупорния стъклен чайник на печката, чашата на плотa, с пакетчето билков чай в нея. Повече нямаше да има чай за баба. Никога повече.

(лежи така хладнокръвно)

Джордж потрепери.

Той чукаше с пръст по вилката на телефона марка „Принсес“, но телефонът мълчеше. Мъртъв като...

(толкова хладнокръвен, колкото)

Той блъсна ядосано слушалката върху вилката и звънецът немощно издрънча някъде вътре в апарата и той я вдигна веднага отново, за да види дали това означаваше, че по някакъв магически начин телефонът се е оправил. Но не се чу нищо и този път той сложи слушалката внимателно върху вилката.

Сърцето му заби още по-силно този път.

Сам съм в тази къща с мъртвото ѝ тяло.

Той прекоси бавно кухнята, застана за миг до масата и после запали лампата. В къщата се стъмваше. Скоро слънцето щеше да изчезне. Щеше да падне нощта.

Ще чакам. Това е всичко, което трябва да правя. Да чакам, докато се върне мама. Така е по-добре, наистина. Щом телефонът се е повредил, много по-добре е, че тя просто е умряла, а не е получила

припадък или нещо такова, с пяна около устата, или пък да падне от леглото...

Ах, това беше лошо. По-добре щеше да е, ако не беше се случила тази тъпотия.

Все едно да си сам в тъмното и да мислиш за мъртви неща, които продължават да са живи — да виждаш фигури в сенките на стените и да мислиш за смъртта, да мислиш за мъртвите, за тези неща, как ще вонят и как ще се придвижат към теб в тъмното. Да си мислиш за това. Да си мислиш за онова. Да си мислиш за буболечки, които се превръщат в плът, които се заравят в плът, и очи, които се движат в тъмнината. Да. Това най-много от всичко. Да мислиш за очи, които се движат в тъмнината и скърцане на пода, когато нещо прекосява стаята, през тъмните райета на сенките, които хвърля идващата отвън светлина. Да.

В тъмнината мислите циркулираха лесно, независимо за какво се опитваше да мисли човек — за цветя, за Исус или за бейзбол или за златния медалист на 440 от Олимпийските игри — някак все стигаше до формата на сенките с острите нокти и немигащите очи.

— Тъпа история! — просъска той и изведнъж се удари сам по лицето. Беше започнал да хленчи. Крайно време беше да спре. Вече не беше на шест години. Тя беше мъртва, това бе всичко, мъртва. У нея повече нямаше никаква мисъл, не повече, отколкото в мраморно топче за игра или дъска на пода или дръжка на врата или копче на радио или...

И един силен непознат глас, за който той не беше подготвен, може би просто нищо непрощаващият глас на инстинкта за оцеляване вътре в него, извика: Млъкни, Джордж и се заемай с проклетата си работа!

Добре, добре. Добре, обаче...

Той се върна до вратата на спалнята ѝ, за да се увери. Баба лежеше там, едната ѝ ръка бе паднала от леглото, докосваше пода, устата ѝ бе зяпнала. Сега баба бе част от мебелировката. Човек можеше да ѝ вдигне ръката обратно на леглото или да ѝ опъва косата или да излее чаша вода в гърлото ѝ или да ѝ сложи слушалките и да ѝ пусне Чък Бери с пълна сила и на нея всичко щеше да ѝ е все едно. Баба беше, както се изразяваше Бъди, изключила бушона. Изведнъж се чу тихо, ритмично туптене, недалече от Джордж, в ляво, и той се

стресна и нададе тих вик. Беше двойната врата, която слагаха при буря. Бъди я бе закачил миналата седмица. Просто защитна врата, която се бе откачила и се блъскаше напред-назад на засилващия се бриз.

Джордж отвори вътрешната врата, надникна навън и хвана защитната врата, която се бе залюляла. Вятърът — това бе не бриз, а вятър — поде косата му и я разроши. Той пусна резето на вратата, затвори я здраво и се зачуди откъде ли се взе този вятър така изведнъж. Когато мама тръгна, бе почти мъртво спокойствие. Но тогава все още бе ясен ден, а сега падаше здрач.

Джордж хвърли един поглед на баба и после се върна и пак опита телефона. Все така не работеше. Той седна, изправи се, тръгна напред назад из кухнята, крачеше, опитваше се да мисли.

След час стана съвсем тъмно.

Телефонът продължаваше да не работи. Джордж предположи, че вятърът, който се бе засилил почти до ураган, е съборил някой стълб, по който минаваха жиците, някъде може би край Бобровото блато, където дърветата бяха пръснати навсякъде из тресавището. От време на време телефонът дрънваше призрачно, отдалече, но линията продължаваше да е пуста. Навън вятърът стенеше в стрехите на малката къщичка и Джордж реши, че ще има страхотни работи да им разказва на момчетата на следващия скаутски къмпинг, да... как е стоял в къщата сам с умрялата си баба, телефонът повреден, вятърът е духал облаците по небето, облаци, черни отгоре, а отдолу с цвят на мъртва лой, с цвета на бабините ръце, отдолу.

Това беше, както Бъди често се изразяваше, направо класическо.

Щеше му се сега да го разказва, когато всичко вече е минало. Той седеше на кухненската маса, учебникът му по история бе отворен пред него, подскачаше при всеки шум... и сега, когато вятърът се засили, в къщата се чуваха разни звуци, защото тайните й забравени панти скърцаха навсякъде.

Тя ще се върне много скоро. Ще се върне и всичко ще бъде наред. Всичко

(ти не я покри)

ще е на

(не покри лицето и)

Джордж подскочи така, сякаш някой бе проговорил на глас и се взря с ококорени очи в безполезния телефон. Трябва да се дръпне чаршафа над лицето на мъртвеца. Така беше във филмите.

Дявол да го вземе! Не влизам повече там!

Не! Пък и нямаше причини да влиза! Мама можеше да покрие лицето ѝ, когато се върнеше вкъщи! Или пък доктор Арлиндър, когато дойде! Или пък погребалният агент!

Всеки друг, но не и той.

Нямаше защо да влиза.

На него му беше все едно, както и на баба.

Гласът на Бъди в главата му:

И като не те е било страх, как така не си ѝ покрил лицето?

Беше ми все едно.

Шубе.

И на баба ѝ беше все едно.

ПЪЗЛЪО, шубе.

Седнал на масата пред своя непрочетен урок по история, Джордж започна да си дава сметка, че ако не покрие лицето на баба не може да претендира, че е направил всичко както трябва и така Бъди щеше да има по-здрави позиции.

Сега той се видя как разказва страшната история за смъртта на баба си на къмпинга, точно стигна до успокояващия финал, когато фаровете на мама заливат алеята — отново се появяват възрастните, които връщат и потвърждават идеята за реда — и изведнъж от сенките се надига тъмна фигура, боров чеп изпуква в огъня и Джордж вижда, че това в сенките е Бъди, който казва: Щом си бил толкова смел, пъзльо, защо не ѝ покри ЛИЦЕТО?

Джордж се изправи, напомни си, че баба е „изключила щепсела“, че я нямаше, че баба лежи съвсем „хладнокръвно“. Можеше да сложи ръката ѝ обратно на леглото, да ѝ пхне пакетче чай в носа, да ѝ сложи слушалки и да ѝ пусне Чък Бери с пълна сила, и т.н. и т.н. и нищо от това нямаше да я ядоса, защото точно това означаваше да си мъртъв, никой не можеше да ядоса мъртвец, един мъртвец бе върхът на хладнокръвността, всичко друго просто бе ала-бала, неизбежни и апокалиптични и трескави фантазмагории за врати на килери, които се отварят в тъмната паст на нощта, просто фантазмагории за това, как

лунната светлина се плъзга унесено синя по костите на изровени скелети, просто...

Той прошепна „Спри, не разбра ли? Престани да се държиш така...“

(тъпо)

Той се стегна. Щеше да влезе вътре и да дръпне завивката над лицето на баба. Така Бъди нямаше да може да се заяжда. Щеше да изпълни перфектно няколкото прости ритуала, свързани със смъртта на баба. Щеше да покрие лицето ѝ и тогава — лицето му се озари от символиката — щеше да прибере неизползваното ѝ пакетче чай и неизползваната ѝ чаена чаша. Да.

Той влезе, всяка негова стъпка бе съзнателно действие. Стаята на баба бе тъмна. Тялото ѝ представляваше неясна издутина в леглото и той започна лудо да опипва стената за електрическия ключ и му се стори, че цяла вечност не може да го намери. Накрая той щракна и изпълни стаята със слаба жълтеникава светлина от кристалното абажурче на тавана.

Баба лежеше, ръката ѝ висеше, устата ѝ бе отворена. Джордж я погледна, като смътно усети по челото си ситни капчици пот и се замисли дали отговорността му се простираше чак до това да вдигне изстиващата ѝ ръка и да я сложи обратно на леглото при останалата част от баба. Реши, че не се простира чак до там. Ръката ѝ можеше да е паднала от леглото по всяко време. Това вече беше прекалено. Не можеше да я докосне. Всичко друго, само това не.

Бавно, сякаш се движеше през някаква гъста течност, а не през въздух, Джордж приближи до баба. Застана над нея, като гледаше надолу. Баба беше жълта. Отчасти заради светлината, процеждаща се през абажура, но не само заради това.

Като дишаше през устата и дъхът му стържеше доста силно, Джордж хвана завивката и я дръпна над лицето на баба. Той я пусна и тя се плъзна съвсем малко надолу, като откри само линията на косата ѝ и пергаментовия цвят на челото ѝ. Той се стегна, пое си въздух и като държеше Ръцете си далече от двете страни на главата ѝ, така че да не докосне дори през завивката и пак я дръпна нагоре. Този път тя си остана на мястото. Така бе добре. Част от страха напусна Джордж. Той я беше погребал. Да, затова се закриваха лицата на мъртвите, затова трябваше да се постъпва така: така се погребваха. Беше съвсем ясно.

Той гледаше ръката, която се поклащаше долу, непокрита, непогребана и си помисли, че сега, щом можеше да я докосне, можеше да я пъхне отдолу и да я погребее с останалата част от баба.

Той се наведе, хвана хладната ръка и я повдигна.

Ръката се изви и сграбчи китката му.

Джордж изпищя. Той залитна назад, като пищеше в пустата къща, пищеше на фона на вятъра, който блъскаше стрехите, пищеше на фона на скърцането на пантите из къщата. Той отстъпи назад, дърпайки тялото на баба, което се килна в леглото, под завивката и ръката тупна глухо, като продължи да се вие, да се гърчи, да се опитва да сграбчи въздуха и после се отпусна безжизнено.

Всичко е наред, това не беше нищо, нищо не беше, просто рефлекс.

Джордж кимна с пълно разбиране и пак си спомни как ръката се бе извила, как бе сграбчила неговата, и изпищя. Очите му щяха да изхвъркнат от орбитите. Косата му щръкна на всички посоки. Сърцето му биеше като заблудена преса в гърдите му. Светът смешно се килна, после пак се върна в първоначалното положение, преди пак да се килне, този път в обратната посока. Всеки път, когато някоя рационална мисъл се опиташе да се върне в съзнанието му, отново го обземаше паника.

Той се завъртя, искаше само да се махне от тази стая и да иде в някоя друга стая — или ако трябваше, на три-четири мили надолу по пътя — където той можеше да вземе всичко под контрол. Така, че той се обърна и се втурна право към стената, като не уцели вратата с може би шестдесет сантиметра.

Отхвъркна назад и падна на пода, в главата му запищя от острата, пронизваща болка, която преряза паниката му като нож. Той се докосна по носа и ръката му се изцапа с кръв. Пресни капки направиха петна по ризата му. Той се изправи с мъка и диво се огледа.

Ръката висеше на пода като преди, но тялото на баба вече не лежеше накриво. То си беше в първоначалната поза.

Беше си въобразил цялата работа. Беше дошъл в стаята и оттам нататък всичко беше само плод на въображението му.

Не.

Но болката бе прояснила главата му. Мъртвите не сграбчваха никого за китката. Мъртвите бяха мъртви. Когато човек е мъртъв,

могат да го използват за поставка за шапки, да го натъпчат в тракторна гума и да го пуснат по надолнището и т.н. и т.н. Когато човек е мъртъв, можеха да правят с него, каквото си искат, но времето той да прави каквото си иска, е свършило.

Освен ако не си вещица. Освен ако не избереш да умреш, точно тогава, когато няма никой друг, освен едно малко момче, защото така е най-добре, защото така можеш... можеш...

Какво можеш?

Нищо. Беше глупаво. Той си бе въобразил цялата работа, защото се страхуваше. Това беше всичко. Избърса носа си с лакът и премигна от болка. На ръката му се размаза червено петно.

Той повече нямаше да се доближи до нея. Това бе ясно. Истина или халюцинация, нямаше значение, той повече нямаше да докосне баба. Яркото зарево на паниката бе изчезнало, но той продължаваше да е нещастен и изплашен, почти до сълзи, разтреперан при вида на собствената си кръв, само искаше майка му да се върне и да вземе нещата в свои ръце.

Джордж излезе заднешком от стаята, през коридора, в кухнята. Пое дълбок, разтреперан дъх и после издиша. Искаше мокра кърпа за носа си и изведнъж му се стори, че ще повърне. Отиде до умивалника и пусна студената вода. Наведе се и извади парцал от шкафа под умивалника — парче от стара пелена на баба — постави го под струята, като смъркаше кръвта през това време. Напои квадратното парче пелена, докато ръката му изтръпна, после спря крана и изцеди парчето.

Тъкмо го слагаше на носа си, когато гласът ѝ проговори от другата стая.

— Ела тук, момче — извика баба с мъртъв, бучащ глас. — Ела тук — баба иска да те прегърне.

Джордж се опита да изкрещи, но от гърлото му не излезе никакъв глас. Абсолютно никакъв звук. Но в другата имаше шумове. Същите шумове, които се чуваха, докато мама правеше гимнастика на баба, повдигат тялото ѝ, пускаше го на леглото, после го обръщаше, пак го пуцаше.

Само дето тези звуци сега имаха малко по-различно значение, съвсем специфично — те означаваха, че баба се опитва да... стане от леглото.

— Момче! Ела тук, момче! Сега! ВЕДНАГА! Идвай!

Той с ужас видя, че краката му се подчиняват на тази команда. Той им каза да спрат, а те продължиха, ляв крак десен крак, ляв, десен, по линолеума, мозъкът му бе ужасен затворник в тялото му — пленник в кула.

Тя е вещица, тя е вещица и сега е в пристъп, ще направи някоя зла магия, да, някоя зла магия, зла магия, Боже господи, помогни ми, помогни ми, помогни ми...

Джордж прекоси кухнята, после антрето и отиде в стаята на баба и да, тя не само се бе опитала да стане от леглото, тя бе станала, седеше в пластмасовия си стол, в който не бе сядала от четири години, откакто бе станала прекалено тежка, за да върви и прекалено сенилна, за да знае къде се намира.

Но сега баба не изглеждаше изобщо сенилна. Лицето ѝ бе отпуснато и прилично на тесто, но сенилността бе изчезнала — ако въобще някога е била там, ако не е била маска, която е носила, за да баламосва малки момчета и уморени жени без съпрузи. Сега лицето на баба светеше от интелигентност — светеше като стара, вонлива восъчна свещ. Очите ѝ гледаха унило, без блясък, мъртви. Гърдите ѝ не се движеха. Нощницата ѝ се бе повдигнала и показваше слонски бедра. Покривалото на мъртвото ѝ легло бе отметнато назад.

Баба протегна към него огромните си ръце.

— Искам да те прегърна, Джорджи — каза равният ѝ, жужащ мъртвешки глас. — Не се плаши, плачльо. Нека баба те прегърне.

Джордж се дръпна назад, опитваше се да победи това почти непреодолимо притегляне. Навън вятърът пицеше и стенеше. Лицето на Джордж бе издължено и изкривено от страх, лице от гравюра върху дърво, уловена и заключена в древна книга.

Джордж тръгна към нея. Не можеше да се спре. Бавно, стъпка по стъпка, той се приближаваше към разперените ръце. Той щеше да покаже на Бъди, че и той не се плашеше от баба. Той щеше да отиде при баба да го прегърне, защото не беше ревлив пъзльо. Щеше да иде при баба сега. Той почти бе стигнал до обсега на ръцете ѝ, когато прозорецът отляво изведнъж се отвори навътре и изведнъж в стаята при тях врълетя носен от вятъра клон, на който още имаше есенни листа. Реката на вятъра заля стаята, издуха снимките на баба, развя косата и нощницата ѝ.

Сега Джордж можеше да пици. Той залитна назад, извън прегръдката ѝ и баба изсъска, измамена, устните ѝ се дръпнаха назад от гладките стари венци, дебелите ѝ, сбръчкани ръце замагнаха и плеснаха в празното пространство пред нея.

Краката на Джордж се заплетоха и той падна на пода. Баба започна да се надига от пластмасовия стол, залитаща грамада от плът. Тя тръгна към него. Джордж усети, че не може да стане. Силите го бяха напуснали. Той започна да пълзи назад, хълцайки. Баба приближаваше, бавно и безмилостно, мъртва, но въпреки това жива, и изведнъж Джордж усети какво ще означава прегръдката, мозайката се бе попълнила в съзнанието му и в един миг той започна да усеща краката си точно когато ръката на баба го хвана за ризата. Тя я разпра от едната страна и за миг той усети студената ѝ плът до кожата си, преди да избяга отново в кухнята.

Щеше да избяга в нощта. Всичко друго бе готов да направи, само да не се остави да го прегърне вещицата, неговата баба. Защото когато мама се върнеше, щеше да намери баба мъртва, а Джордж жив, о, да, но Джордж щеше да е започнал изведнъж да харесва билков чай.

Той погледна през рамо и видя гротескната, безформена сянка на баба да се издига на стената, когато тя се приближаваше през антрето.

И в този момент телефонът иззвъня, пронизително, рязко.

Джордж го грабна, без дори да помисли и изкрещя някой да дойде, да дойде, моля, нека. Той изкрещя тези думи беззвучно, от гърлото му не се изтръгна никакъв звук.

Баба залитна в кухнята в своята розова нощница. Жълтеникаво-бялата ѝ коса се вееше около лицето ѝ и един от роговите ѝ гребени висеше накриво над сбръчканата ѝ шия Баба се усмихваше.

— Рут? — това бе гласът на леля Фло, той почти се губеше в тунела на лошата телефонна връзка. — Рут, ти ли си? — Беше леля Фло от Минесота, на повече от три хиляди километра.

— Помогнете ми! — изкрещя Джордж в слушалката, но от гърлото му излезе само съскащо изсвирване, сякаш бе надул хармоника, пълна с мъртви тръстики.

Баба прекоси линолеума, протегнала ръце напред, към него. Тя разтваряше ръце и с пляскане ги затваряше и пак ги отваряше и пак ги затваряше. Баба си искаше прегръдката, беше чакала за тази прегръдка пет години.

— Рут, чуваш ли ме? Тук започна буря и аз... аз се изплаших. Рут, не те чувам...

— Баба — изстена Джордж в телефона. Сега тя бе почти над него.

— Джордж? — гласът на леля Фло изведнъж стана по-остър, заприлича на пищене. — Джордж, ти ли си?

Той започна да отстъпва заднешком от баба и усети, че съвсем глупаво се бе насочил встрани от вратата, към ъгъла, образуван от кухненските шкафове и умивалника. Ужасът бе пълен. Сянката ѝ падна върху него, парализата изчезна и той закреця в телефонната слушалка отново и отново:

— Баба! Баба! Баба!

Студените ръце на баба докоснаха гърлото му. Мътните ѝ, старчески очи се впиха в неговите, изсмукаха волята му. Някъде вдън земя, едва доловимо той чу гласа на леля Фло.

— Кажи ѝ да легне, Джордж, кажи ѝ да легне и да остане неподвижна. Кажи ѝ да го направи заради тебе и в името на баща си. Името на баща ѝ е Хастур. Неговото име носи власт над нея, Джордж — кажи ѝ Легни в името на Хастур... кажи ѝ...

Старата, сбръчкана ръка изтръгна телефона от безчувствената хватка на Джордж. Чу се изпукване и кабелът се изтръгна от телефона. Джордж падна в ъгъла и баба се наведе над него, огромна маса плът над него, която закриваше светлината. Джордж изкреця:

— Лягай! Не мърдай! Името на Хастур! Хастур! Лягай! Не мърдай!

Ръцете ѝ се склучиха около врата му...

— Ти трябва да го направиш! Леля Фло каза, че трябва! В мое име! В името на баща си! Легни! Не...

...и започнаха да го душат.

Когато един час по-късно светлините блиснаха по алеята, Джордж седеше на масата пред непрочетения си урок по история. Той стана, отиде до задната врата и я отвори. Вляво бе телефонът „Принсес“, висеше на мястото си, а ненужният кабел бе навит около него.

Майка му влезе, на яката на палтото ѝ имаше залепнало есенно листо.

— Какъв вятър — каза тя. — Наред ли е всичко, Джордж? Джордж, какво е станало?

Изведнъж кръвта изчезна от лицето на мама и тя се превърна в ужасна клоунска маска.

— Баба — каза той. — Баба почина, мамо. — И започна да плаче.

Тя го прегърна здраво и след това залитна към стената, сякаш самата прегръдка бе отнела цялата ѝ сила.

— Случи ли... случи ли се нещо? — попита тя. — Джордж, случи ли се нещо друго?

— Вятърът духна и вкара клон от едно дърво през нейния прозорец — каза Джордж.

Тя го отдалечи от себе си, загледа шокираното му, вяло лице, след това тръгна към стаята на баба. Остана в нея може би четири минути. Когато се върна в, ръцете си Държеше червено парче плат. Част от ризата на Джордж.

— Взех това от ръката ѝ — прошепна мама.

— Не искам да говоря за това — каза Джордж. — Ако искаш се обади на леля Фло. Аз съм уморен. Искам да си легна.

Тя направи знак, сякаш да го спре, но не го спря. Той отиде до стаята, в която живееха заедно с Бъди и се нагласи до отдушника, откъдето можеше да чува какво прави майка му. Тя нямаше да се обади на леля Фло, поне не тази вечер, защото кабелът на телефона бе измъкнат. Нямаше да говори и утре, защото преди да се върне майка му Джордж бе изговорил кратки серии от думи, някои от тях на развален латински, други — на пре-друидни нечленоразделни звуци и на три хиляди километра, леля Фло бе паднала мъртва от масивен мозъчен кръвоизлив. Беше направо забележително как се бяха върнали тези думи. Как всичко се бе върнало.

Джордж се съблече и легна гол в леглото си. Сложи ръце под главата си и се загледа нагоре в тъмнината. Бавно, бавно, на лицето му изплува хлътнала и доста ужасна усмивка.

От сега нататък нещата тук щяха да са съвсем различни. Съвсем различни.

Например Бъди. Джордж чакаше с нетърпение Бъди да се върне от болницата и да започне с „мъчението с лъжица на китаеца-езичник“ или с „игличките“ или нещо подобно. Джордж си помисли, че ще трябва да оставя Бъди да му се размине — поне през деня, когато

хората можеха да ги видят — но когато паднеше нощта и те останеха сами в стаята си, зад затворените врати...

Джордж започна беззвучно да се смее.

Както Бъди обичаше да казва, щеше да е направо класическо.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.